

АМАНЖОЛ ЗАҒЫПАР МЕН БІЛІМБЕК СЕКСЕНТАЙҰЛЫНЫҢ АЙТЫСЫ

АМАНЖОЛ:

Артында сахнаның тұра бермей,
Жарқылда, қызыл тіл сына көрмей.
Қазақта соңғылардың жүгі ауыр,
Қос құлының алдыға шыға келді-ей.

Ассалаумағалейкум! нар Алашым,
Білімбек жыр тұлпарын тағаласын.
Қиындығын халқымның біз айтайық,
Құйын жырым көмейден борағасын.
Ұлыстың ұлы күнін тойлаңыздар,
Дағдарысқа еліміз қарамасын.
Қожаберген қылышынан қан тамызған,
Ұлы рухым қайтадан ораласың.
Шал ақындар тілінен бал тамызған,
Төл тарихым қалайша жоғаласың.
Мағжан, Ғабит қаламының ізі бүгін,
Әдебиет төрінен жол аласың.
Жеті түрлі тағамнан көже жасап,
Дайындап жатқан шығар анам асын.
Халықтың шапалағын соқтырғандай,
Шабыттың ұшырайын шағаласын.

Білімбек, сен де бүгін шаба аласың,
Шаба алмасаң ел көзінен жоғаласың.
Егерде елімізге ұнап жатсан,
Төрешіден ұпайды көп аласың.
Егер де көңілдерден шықпай жатсаң,
Өрине, көп алмайсың нөл аласың.
Қасыма құда құсап жайғасыпсың,
Күтіп енді отырғандай қонағасын.
Жел жұлқып, қар көбесі сөгілгендей,
Желдіртіп шашадан шаң төгілгендей.
Келді іркіп ұлың бүгін қара өлеңді,
Төндіртіп жырдың бұтлы көрінгендей.
Қызылжар – аққайыңның өлкесі ғой,
Татулық аққайыңы егілгендей.
Ал енді, ақ астығы жайқалғанда,
Тай түгіл торпағың да семіргендей.
Абылай хан ат басын тіреген жер,
Тарихтан төрден орын берілгендей.
А, Құдай, атың Қызылжар бола қалса,
Арманым болушы еді менің нендей?!

Дала сөзі абызбен жыраулардың,
Қызылжарға нұр болып төгілгендей.

Қорықпай маған қарсы шапқан інім,
Берікрек отырғайсың атқа бүгін.
Сіркіреп өлеңдерің төгілмесе,
Дүркіреп қосылмайсың топқа бүгін.
Сәлем бердім қабыл ал жүрекпенен,
Тілің семсер болсыншы от қаруың.
Қазы-қарта шайнаса да ғарыштағы,
Қолдаған қазақпыз ғой шапқан ұлын.
Інішек ел алдында көсілгейсің,
Мен дағы сен секілді көп танылдым.
Ұлысы қазағымның құтты болсын,
Қылышын қара өлеңнің шапқан ұлмын.
Тынысың ел алдында тарылмасын,
Бір ұшы тиіп кетіп оқтауымның.
Көмірдің мекенінен кеп отырсың,
Қара алтынның қадірін сақта бүгін.
Астықтың аймағына келген кезде,
Көмейіңнен ақтарылсын от жалының.
Көмейіңнен шықпаса от жалының,
Көмір ғып тастай салам отқа бүгін.

БІЛІМБЕК:

Ағайын, құшақ жайып қарсы алыңдар,
Тамаша, тәтті өлеңге тамсаныңдар.
Соңғы жұп, мінекей, шығып қалдық,
Сондықтан жер жаһанға жар салыңдар.
Шыдамайтын біреулер шығып кетті,
Білмеймін, мынау залда қанша маң бар.
Ана тілге бөлінген ақша құсап,
Тым болмаса азғантай қол соғыңдар.

Шекпенін еркіндіктің Тәңір жапқан,
Қазағым басыңдағы бағың батпан.
Тіл мен жақ жаңылмаса жүрісінен,
Түсірейін деп отырмын ханыңды аттан.
Көктем келіп, мереке көп болып тұр,
Жүректердің жылуын жалындатқан.
Арулар, өткен мейрам құтты болсын,
Көктемнің жаршысындай дамыл қаққан.
Әлемді әлдиімен тербететін,
Аналардың көремін бәрін мақтан.
Мәуліт айы басталып кеткен екен,

Ол да бізге мейрам ғой Тәңірі Хақтан.
Ұлыстың ұлы күні қатар келіп,
Қарық болып қуанып халық жатқан.
Дағдарыс деген өзі пәле болды,
Қалтасын бар әлемнің қағып жатқан.
Бірақ та ол сіздерден байқалмайды,
Табысың көп секілді тауып жатқан.
Мінекей, Қызылжарым айтыс қылды,
Алты Алашқа той қылып сауындатқан.
Қызылжар, мен өзіңе ризамын,
Ел жұрты шүкір айтып сабыр баққан.
Шақырып термеші мен ақындарды,
Тұлпары көмбе жақта жауып жатқан.
Ассалаумағалейкумі дархан қазақ!
Дағдарысқа қарамай дамып жатқан.

Демеңдер мына бала безілдепті,
Менің бүгін сөйлемес жөнім жоқ-ты.
Қызылжарға мен алғаш келіп тұрмын,
Сондықтан көсілетін кезім кепті.
Ол жақта бәрі орысша дегенді естіп,
Көп ақын аяқ баспай безілдепті.
Байқасам мұнда бәрі басқаша екен,
Еліміздің еңсесі езілмепті.
Ертең айтыс болады дегенді естіп,
Көрермендер түнімен көз ілмепті.
Ағайын қаумалаған сені көріп,
Селдей болып селдіреп сезім кетті.
Қара өлеңнің қадірін түсінетін,
Қазақтар көп екен ғой көзім жетті.

Шайқасатын сайманды сайлап алып,
Бұл айтыс біздер үшін майдан анық.
Аманжол ақын ағам аманбысың,
Сәл бердім кезекті пайдаланып.
Сен деген айтыстағы ақтангерсің,
Атағың Қызылжарға айдан анық.
Бірақ, мен оныға да жасқанбастан,
Шабайын бәсекеде байрақ алып.
Қуған жетпес, бұйырған кетпес деген,
Құтыламын деп отырсың қайда барып?
Көмірдей отқа салам деп отырсың,
Қайтесің босқа сөйлеп майдаланып.
Айтарым атағыңда шатағым жоқ,
Қайтамын қанжығама байлап алып.

Айтысқа атой салып кеп жүрмісің,
Ұстап алып өлеңнің сен дүрбісін.
Жасың болса жиырманың ортасында,
Осындай жасқа бүгін кеп жүрмісің.
Білдей бір мекемеде мұғалімсің,
Көйлегің көк, қарының тоқ жүрмісің.
Мына мендей ініге жеңге таппай,
Сопа басың сопыып тек жүрмісің.
Қазақ саны көбейсін деп жатқанда,
Баланы өзім табам деп жүрмісің?

АМАНЖОЛ:

Ауыздан шыққан сөзді қағып алар,
Жігітсің маса тілді шағып алар.
Ойпырмай, бала табар ойымда жоқ,
Сөз айттың орақ тілмен орып алар.
Кейбіреу жұмыртқаны білмей қалып,
Шарик деп тасқа ұрып жарып алар.
Ер жігіт жиырмада жігіт болады,
Жиырмадағы қыз деген кәрі болар.
Жігіттер отызында орда бұзар,
Ал қыздың өңі кетіп сары болар.
Жігіттер қырыққа кеп қылыш болса,
Енді айтшы қыздың қандай өңі қалар.
Ер елуге жетседе ештеме етпес,
Алла жазған біреудің жары болар.

Түспейік інішегім бос егеске,
Көңілің көрерменге қош емес пе?
Көміріңмен Білімбек мақтанбашы,
Сүріңген жерің сенің осы емес пе.
Қара нанның таңдайдан дәмі кетпес,
Ақылды кіргізетін ес емес пе.
Атам қазақ нан түйірін де қадірлеген,
Арпа, бидай ес деген осы емес пе?

Отырсың, орманыма от қойғандай,
Айтарыңды айтарсың қатты ойланбай.
Білімбек біздің елде дағдарыс жоқ,
Мағжандардың елінен бақ тайғанба-ай.
Мысалға біздің әкім шапағат деп,
Тауары арзан дүкенге ат қойғандай.
Халқыма шапағатын төккеннен соң,
Дағдарыс Қызылжардан қап қойғандай.

Сөзің оқ, өлең айтшы керегелі,
Татулық бсағасы теңеледі.
Шаңырағы көкжал елдің шайқалмасын,
Керегесі бүгін де кеңейеді.
Ағайын, Білімбекке қол соғыңдар,
Арқаның жел жеткізбес өрені еді.
Бұл Білімбек Астанада білім алған,
Ол да бізге естілген дерек еді.
Астананың жайы бізге белгілі ғой.
Көркіменен, сымбаты бөлек еді.
Кірпіш тасып, батпақ илеп біздің қазақ,
Ауырлыққа сабырлықпен көне берді.
Шеттен келген келімсекті білеміз ғой,
Тек қана ақша алуға зерек еді.
Мысалы, сен өзің де студентсің,
Құрлыс деген тамаша көмек еді.
Ара-тұра парларынан «сызып кетіп»,
Студенттер ақшағада кенеледі.
Бір табан басшыларға жақын жүрсің,
Осының бәрін айту керек еді.
Бірақ та сен де ұйықтап жүргендейсің,
Әйтпесе, екі көзің көрер еді.

БІЛІМБЕК:

Сөз құнын – сөз атасы Майқы берер,
Мен бүгін танытпаспын қайтып өнер.
Аманжол Қызылжардың ақынысың,
Сондықтан танытқайсың жарқын өнер.
Ал мен болсам Қарағанды шеттен келдім,
Демеңдер тұяқ серіппей тарпып өлер.
Қазақта мақал бар ғой білесіздер,
Ауыл үйдің итінің құйрығы қайқы келер.
Қорықпай қайқы құйрық Аманжолдан,
Білімбек айтар ойын айтып өлер.

Қанатымды қомдасам қырандай бір,
Ағайын қиқу салып ұрандай біл.
Құрылыста оқисыңба дедің аға,
Мына мен түсті дейсің оған қайбір.
Ол рас, Астанамыз гүлденуде,
Дей алман оған қазақ қуанбай жүр.
Бірақ та сол қуанған қазақтарым,
Неліктен қуанғанын біле алмай жүр.
Үйді алып өзге елдің қалталысы,

Біздің қазақ білегін түре алмай жүр.
Одан қалса жемқорың жегідей жеп,
Жағдайың оңалады бұдан қайбір.
Елін жеген парақор басшылардан,
Елім деген еңселі ұл туа алмай жүр.
Ауылдан білім іздеп келген жастар,
Қаланың бұл қылығын ұға алмай жүр.
Білімнің биігінен көрінгенмен,
Бүгіннің биігіне шыға алмай жүр.
Төбесі көк тіреген биік үйде,
Өресі биік жандар тұра алмай жүр.

Қазағым тудырғансың ұлды мықты,
Сол ұлдар ер болсын деп бір білікті.
Шал ақын, Мағжан, Ғабит, Сәбиттерің,
Ұлттық рухымызды ту қылыпты.
Күні кеше Асқаров Ерік ағам,
Халықтың қайғысымен бір жүріпті.
Ал бүгінде төрде отырған Дәстен сері,
Біраз істі тыңғылықты тындырыпты.
Осындай ұлыларды туған мекен,
Қызылжар қойнауың бар құндылықты.
Бірақ та, атауыңнан ақсап тұрсың,
Орыстар опа бермей тұрғылықты.
Петропавл – Петрдің қаласы деп,
Осыдан бес жыл бұрын дүрлігіпті.
Күні бүгінгіге дейін қасарысып,
Қызғыштай қорып соны шу қылыпты.
Онсызда жүз елу жыл бұл империя,
Қазақты таптап басып құл қылыпты.
Ұлтымды ұлылығынан айырған соң,
Жұртымды жүндей түтіп жынды ғыпты.
Ал бүгін егемен ел болғаныңда,
Дәл осылай боларын кім біліпті.
Кез келді ертеңді ескеретін,
Кез келді Қызылжарды қош көретін,
Енді қазақ қақың жоқ қарап тұрып,
Дүбәра дүрмектерге дес беретін.
Өз қолың өз аузыңа жеткен кезде,
Өзгенің өкпесіннен сескенетін.

Ар жағы Аягөздің Семей мекен,
Қызыл тілді сөйлеткен көмей мекен.
Қазақтың сүтбетінің қаймақтары,
Байқасам арғын, қыпшақ, керей екен.

Сол халықтың біреуі осында отыр,
Ол да бізге емес қой өгей, бөтен.
Аманжол Қызылжардың ақынысың,
Сондықтан бала тілін жебей ме кен.
Мағжан туған жерден шығып сөз сөйлесең,
Менде сені Аманжол елей кетем.
Мағжандай мандытып сөз айта алмасаң,
Ұқсамасаң тумағыр демей ме екен?!

АМАНЖОЛ:

Білімбек қара сөзбен бос арбады,
Осы емес пе ағайын шашалғаны.
Бір дүбір Қызылжарда басталып еді,
Шабысын ел алдында қоса алмады.
Жағама жармаса ма деп отырсам,
Балағыма жармасудан аса алмады.

Қазақтар Қызылжарда өскен еді,
Аманжол несіне енді сескенеді.
Қастен деп ағамызды теріс айтпа,
Ағамыздың нағыз аты Дәстен еді.

Сөздерің осындайда оқ емес пе,
Қара қазақ Қызылжарда көп емес пе.
Аты орыс болғанмен заты қазақ,
Аққайындай қазағым бар емес пе.
Біздің елге інішек тиісе берме,
Әйтпесе біз түсеміз мол егеске.
Мысалға өзің келген Қарағанды,
Қазақша сайрап тұрған жоқ емес пе.

Жыр дауылын соқтырғандай нар көңілім,
Өнімді сөз айтайық елге бүгін.
Қара сөзді керейік көкпар қылып,
Шамаң жетсе есені берме інім.
Сегіз сері атамды жоқ дегендер,
Жұпарын сезбегендер жөргегінің.
Қазақ елі солтүстік шекарарасы,
Батыр, ақын, әнші, шешен ерлері мың.
Қызылжарлық ағайын қол соғындар,
Шаңға оранып жатсыншы көмбе бүгін.
Шындықты шырқыратып біз айтпасақ,
Құдай-ау, кім айтады елге бүгін.

Шаңды аспанға шығармай ма жылқы дүбір,
Ашыған айран-сүттің іртігі бір.
Еліміздің ертеңі кей ұлдарың,
Есі кетіп, кешіп жүр күлкі ғұмыр.
Ал енді кей арулар уайымы жоқ,
Ащы суға тамсанар шіркіні бір.
Ұлтымызды ұйытатын ана тілдің,
Өзірге жазылмай тұр тыртығы бір.
Ұл- қызыңа ақыл айтар қария аз,
Абай айтқан көбейді қиқымы бұл.
Балық бастан шіритін жөні бар ғой,
Атқа мінер ағалар құлқыны бір.
Қыранның самғауына дес бермес-ау,
Құйырығын бұлғақтатқан түлкі – ғұмыр.

Ал енді не дейді екен, Білімбегім,
Жаныма жайғасқан соң жүгірмегім.
Білімбек білімдімін деп ойлама,
Қармағына ағаңның іліңгенің.
Білеміз талай-талай білімдінің,
Жоғарыда болмашыға сүрінгенін.
Әй, бірақ та қонақты құрметтейміз,
Төрімде отырасың бүгін менің.

БІЛІМБЕК:

Бұл менің атой салып кіргенім ғой,
Қазағым көтергенде дүрмегің бой.
Дәстенді Қастен деді деп айтасың,
Ол кісімен мен күнде жүрмедім ғой.
Атынан қателесем ештеңе етпес,
Өзің маған айтқан соң білгенім ғой.
Дәстен болсын немесе Қастен болсын,
Қазақтың қамын ойлап жүрген ұл ғой.

Таңдайымды қақтырса таңдағы үнім,
Қазақтың көксейтұғын арманы мың.
Сөз соңында осынау ағайынның,
Амандығын тілейін мал-жанының.
Бірақ та, жалғыз нәрсе жаман болды,
Ол сынғаны Аманжол қармағының.
Орағытып ештеңе айта алмады,
Бас жағынан аса алмай бармағының.
Ұлыстың ұлы күні құтты болсын,
Жақсы ғой жақсылыққа қамдануың.
Қазағым бұдан басқа не айтамын,
Барлығыңа жаудырсын Алла нұрын!!!

АМАНЖОЛ ЗАҒЫПАР МЕН НҮРГҮЛ ОҚАШОВАНЫҢ АЙТЫСЫ

АМАНЖОЛ:

Алдыңа шығып жатыр қаншама ұлдар,
Дей алмаймын сіздерді шаршадыңдар.
Соңғы жұп боп алдыңа шыға келдік,
Оңды жұп деп жұпарына тамсаныңдар.
Махаббатпен келініңді ертіп келдім,
Айқайлап қуанғаннан сан соғыңдар.
Шапалағың шашу болып шашылсыншы,
Шапағатпен келінді қарсы алыңдар.

Ағайын аққу ару жырдың гүлі,
Құдай-ау жел тимеген кімнің гүлі.
Қызылжар аққайыңның бұтағына,
Келіп қонды Қызылорда бір бұлбұлы.
Көкшетау деп аталған қырдың гүлі,
Қорқыт қобыз сөйлеткен сырдың гүл.
Жеті жылдай армандап жүруші едім,
Жеті нұрдай таралды күннің нұры.
Найза кірпік қызы екен аймаңдайлы,

Деміңнен жігіт түгіл шай қайнайды.
Аманжол келінді әкелді деп,
Ағайын қуанғаннан айғайлады.
Келін өзі ауылға келіп тұрса,
Ұлдарың осы жолы жай қалмайды.

Алла деп атқа мініп шабатын күн,
Айтыстың бақ жұлдызын жағатын күн.
Абылайлап айтысқа келген кезде,
А, құдайлап тайпалап жүретін күн.
Томағам сыпырылды топқа түсіп,
Қиядан қызыл түлкі ілетін күн.
Сақпен ғұнның ұрпағы болғаннан соң,
Сауытқа жебе тілді жыр бекіндім.
Барымызды ақтарып қалайықшы,
Қарасөзді таспалап тілетін күн.
Ассалаумағалейкум, ақсақалдар,
Бәрекелді деп айтып, күлетін күн.
Ақ жаулықты әжелер аманбысың,
Текті жырға құлағын түретін күн.
Жалын жұтқан жігіттер аманбысың,
Орындықта өмірді сүретін күн.
Қиылған аруларым армысыңдар,
Жиылған осы айтысқа міндеті мың.
Қызылжар, Есіл аққан еліміздің,
Сұлулығын сезіндім суретіңнің.
Әр қазақпен амандасып жатырмын мен,
Бар қазақтың қадірін білетін күн.

Желтоқсанның желінде,
Қазағымның жерінде.
Алматының төрінде,
Ұл-қыздарың ұран сап,
Жаңғырықты көгіңде.
Қайсар бабам ұрпағы,
Тайсалмаған шебінде.
Қазақтықты сақтаған,
Азаттықты аңсаған.
Жасыңменнен көрің де.
Бөлтірігі арланның,
Қайта келді-ау өмірге.
Семсер сүйіп, серіт беріп,
Ұлтым үшін кектеніп.
Ие болған сенімге,
Рухыңмен ойнаған,

Ауыздығын шайнаған.
Тоталитарлық тор қоғам,
Намысыңды қорлаған.
Қарапайым халықты,
Темір торға тоғытты.
Қайрат пенен Ерболдар,
Мұзда алау боп жанғандар.
Жігер беріп сезімге,
Сәбира мен Ләззат,
Шегіпті ғой шын азап.
Құлдық ұрып әмірге,
Тайсалмаған қазағым,
Содырлардың шебінде.

Желдіртіп біраз жерге жетіппін ғой,
Отты жырды жүрекке бекіттім ғой.
Отан анам болғасын көп сөйледім,
Шекараның шебін бұзіп өтіппін ғой.
Желтоқсанның жел жырын айтамын деп,
Нұргүлді мен ұмытып кетіппін ғой.

НҰРГҮЛ:

Жолығады деп кім маған,
Ойланып едім түнімен.
Екеуміз бірге шықтық қой,
Соңғы түйенің жүгімен.
Ұмытып кеттім дейсің бе,
Есің ауған ғой шынымен.
Жіберейін мен жалғап,
Бабалардың жырымен.
Мақтауымды асырдың,
Мұныға қалай бөгелем.
Тамағыңыз қырылдап,
Дауысыңыз сырылдап.
Шегіріткедей шырылдап,
Мазамды алып кеттің ғой,
Сол құлағымның түбінен.

Бисмилла сөзді бастадым,
Қағидасымен ғұрыптың.
Қызылжар елі аман ба,
Тумасындай тұнықтың.
Анасы болды арда елім,
Сәкен серідей ұлықтың.
Ахметжандай ұл тапқан,

Біртуары ұлықтың,
Тұғыр тұтып жырыңды,
Айтысыңа бүгінгі,
Желдей есіп мен келдім,
Тұлпарын мініп үміттің.
Береке тапқан жырынан,
Көкке қарап ұлыған.
Айтысқа келген армысың,
Ұрпақтары көк түріктің.

Сіңлісі болып Сараның,
Айтыста талай терледім.
Тыңдаған жұрттытаң қылып,
Томирис болып өрлермін.
Қарсы келгенге Тұмардың,
Жебесі болып төнгенмін.
Сендей талай жігіттің,
Әуселесін бергенмін.
Шолпысындай боп Тоғжанның,
Жолымды Алла оңғарғын.
Әйгерімнің әні боп,
Алдыңда талай тербелдім.
Бозторғайдай шырылдап,
Жұртым үшін сенделдім.
Намысымды Алла құлатпай,
Тас үстіндегі лақтай,
Сіздерге елім сенгенмін.
Иітіп кетем жырыма,
Құшағыңды аш қызыңа,
Балапандай алдыңа,
Ұямнан ұшып мен келдім.

Мен былтыр келген кездері,
Аманжол айтқан наз маған.
Жұмабек, Жарқын ұлдарың,
Көңіл білдірген аздаған.
Қызылорданың қызы едім,
Әдеп ибадан озбаған.
Алдыма келді бойдақтар,
Жүрек қылдарын қозғаған.
Сүйемін деп сол жандар,
Сөздерінен танбаған.
Қыз көрмегендей Қызылжар,
Қырылып қала жаздаған.

Найза кірпік деп алып,
Сөздерін отыр сездіріп.
Көктемдей жайнап отырсам,
Танытпағайсыз күз қылық.
Келіндерің дейд ігой,
Көңілімді бұл мұз қылып.
Келіспеймін мен ешқашан,
Жалынсаңдарда жүз жігіт.
Артық кетсең Аманжол,
Аламын майдай шыжғырып.
Қызылжарда Аманжол,
Қалған-ау, сірә қыз құрып.

АМАНЖОЛ:

Нұргүл-ау, қайдағыны ойлайсың да,
Ондайыңды қыз қылық қоймайсың ба.
Мен ұмытпаймын ел алдында,
Арасында қырындап қоймайсың ба.

Жаныма жайғастың ғой жаққан шамдай,
Сені көріп жүрегім от болғандай.
Қызылорда қызғалдағы, ағайындар,
Қызылжар айдынына кеп қонғандай.
Нұргүлжан қызысың ғой сен ананың,
Қабағыңды ашық қыл қатты ойланбай.
Жарқынның сақинасын зорға тақтың,
Бұл қызың жұлдызына сақ болғандай.
Содан кейін сен маған жолықтың ғой,
Сөз сөйлейін қылышқа сап болғандай.
Жеті жылда жігітпен айтысып ем,
Бүгін міне сәрсенбіде сәт болғандай.
Содан бері білесің бойдақ жүрмін,
Жаратқан жалғыз күнде жақ болғандай.
Қызылжар саған ұнап қалған екен,
Келе бердің бірдемең қап қойғандай.
Махаббаттың шахматын ойнайыншы,
Жүрегіңе өлеңмен мат қойғандай.
Ара-тұра тесіліп қарайсың ғой,
Алдыңдағы кесені ап қойғандай.
Сені бүгін мына маған жұптапты ғой,
Айтқан серті арудың дат болғандай.
Қызылорда түлкісін түсіреміз,
Қызылжарда құрулы қақпан бардай.

Бұл Нұргүл аққу өнін өрлетеді,
Қонбаймын деп қояды көлге тағы.
Аталар мен апалар бата берет,
Көнетінің белгілі сенде тегі.
Айтыстаң соң Нұргүлді алып қашам,
Айтып қойған жөн шығар елге тегі.
Әлібек досым беташар айтады ғой,
Құрмет те әніменен тербетеді.
Аманжолдың адал жары бола қалсаң,
Ұл туса ақын ұл боп ержетеді.
Қос ақыннан жас ақын туа қалса,
Қызылжарды өнімен тербетеді.
Жүрегің тас емес қой Нұргүл жаным,
Арасында күле салсаң нең кетеді?

Түсіп рас жатырмын батыл сынға,
Дайындықсыз түспеу керек ақын сынға.
Сырқаттанып тұрсам да шыбыт келер,
Нұргүлжан, сен бақылап отырсың ба?
Мен бүгін шоқ боламын, от боламын,
Өзіңдей арулармен мақтанамын.
Асықпа біраздан соң айтыс бітер,
Көкшетауға жібермей ап қаламын.

НҰРГҮЛ:

Алып қаламын деп Аманжол,
Сөздерін қалай бұлдайды.
Жеті жылда жанбады деп,
Төңдірме басқа құр қайғы.
Жеті жыл айтыспадым деп,
Шымшылай берме шымбайды.
Жеті жыл қыз көрмеген Аманжол,
Ақтарып кетем бұл жайды.
Жеті жылда сынбаса,
Жеті минутта сынбайды.

Азаттық ұлы байлығым,
Алтыннан қымбат бағасы.
Азаттық деген бабалар,
Тарихыма бір қарашы.
Қанша рет қанға бойалды,
Халқымның дархан даласы.
Он алтыда ұлтымның,
Қарсылық қылған шарасы.
Махембет пен Исатай,

Қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің ұйымдастырумен желтоқсан мерекесіне орайластырылып өткізілген облыстық ақындар айтысы. (12.17.2013ж)

ЖҰМАБЕК РАХИМОВ ПЕН НҰРЛАН ЗАҒЫПАРДЫҢ АЙТЫСЫ

ЖҰМАБЕК:

Бисмилла жаһұт сөзім таратылған,
Қыранмын қалықтаған қанатым бар.
Қожаберген, Сегіз-сері, Сәбең, Ғабең,
Жастарға сенген Мағжан дара ақындар.
Елімен жерін бірге жырлай бірлген,
Азулы Ерік пенен Шал ақындар.
Солар салған сүрлеумен бізде жүрміз,
Қиядан түлкі іліп шолатындар.
Армысың, ағайындар мұнда келген,
Алдыңа келді бүгін бар ақындар.
Тәуелсіздік мерейтой құтты болсын,
Бұйырған биіктерге барасыздар.
Ассалаумағалейкум, армысыздар,
Қолдарын сәлем салса соғатындар.

Жиылған жақсы жайсаң сағым жандар,
Қазағым жаратқанға табынғандар.
Шаруаның барлғын тиянақтап,
Алланың құзырына бағынғандар.
Болғанда желтоқсанның дүрбелеңі,
Ойсырап талай тауы шағылғандар.
Айтыста бір жыл бойы көрмеп едің,
Айырылып қалмаймын ғой бағымнан дәл.
Сіздерге тағы да бір сәлем бердім,
Қайда деп қара бала сағынғандар.

Шықса екен ақиқатпен терге мұнда,
Қолдау көрсет тектілерге, ерген ұлға.
Ассалаумағалейкум, Нұрлан ақын,
Келіпсің көштен қалмай сенде мұнда.
Көрейін шамаң келсе мен шайқасып,
Өлеңін қамшыдай ғып өрген ұлға.
Мен жырақта шекараны қорғағанда,
Тыныш ұйықтап, біздерге сенген ұлға.
Отан алды борышыңды қорғамапсың,
Сен мұндай жамандықты ірге қылма.
Қалай жүрсің еркек боп, шалбар киіп,
Өтірік сылтауыңды бізге қылма.

Ал енді кезегімді берейінші,
Түсінде қару ұстап жүрген ұлға.

НҰРЛАН:

Алла деп домбырамды қолыма алдым,
Жақсылық мына бізге жолығар күн.
Даламның қасиетін ұғыңғанмын,
Бабамның төл тарихын танығанмын.
Көкбайрақты көгіне көтерген ел,
Ұрпағы ғой кешегі тағылардың.
Аталар мен апалар осында отыр,
Бәрініңде батасынан жарығанмын.
Тілегімді Тәуелсіздік берген кезде,
Жігерімді жебеге жаныған күн.
Ассалаумағалейкум, арда қазақ,
Шапалағың шабытыма соғылған күн.
Есілдің жағасында жұмақ мекен,
Жұлдызың биіктерден жағылған күн.
Бар өлеңді әкелдім түйдек-түйдек,
Қара өлеңнің қазығы қағылған күн.

Жаңалықсыз таңы да атпаған күн,
Жыр тұлпарын айтысқа баптаған күн.
Тәуелсіздік бабалардың ұлы арманы,
Әділетпен осылай сақтаған күн.
Сары аязға қарамай тойын жасап,
Бетімізден ешқашан қақпаған күн.
Азияның барысына айналдық біз,
Әлем бізді мойындар мақтаған күн.
Үніміздің еркіндігі тіліміздің,
Жыр тұлпарын айтысқа баптаған күн.
Ақан қазақ айқайлап отырыңдар,
Бар дегізіп ұрпағың сахбамның.

Сөзіңнің мен түсіндім мағнасын,
Жауап берсем күдіктен арыласың.
Әскерге барғаныңды сөз қылдау-ау,
Оны айтып неменеге жағынасың.
Менде барғам әскерге Жұмабегім,
Неменеге өтірік айтып қағынасың.
Сондықтан әр сөзіңе абай болшы,
Әйтпесе шемішкеше шағыласың.

Інішек, барлық пәле сенен шығар,
Бірақ айтар ойың да терең шығар.
Есілдің қос ақынын жұптай салып,
Бірі өліп, бірі қалсын деген шығар.

ЖҰМАБЕК:

Әскерге жігіт екен барып келген,
Сол жақтан тектілікті танып келген.
Сүйіспеншілік, махаббат көп болды деп,
Нұрлан да шырқап өнге салып келген.
Мен болсам бір жыл бойы көрінбедім,
Киелі Қызылжарым шабыт берген.
Жырыма сөзім сәйкес болып жатыр,
Әскерде болғанымды халық көрген.

Балаңның аз ғой әлі айтпағаны,
Жұмабек алдыға кеп ой толғады.
Ал енді бір шындықты айтайыншы,
Жарамас меселдемді қайтарғаны.
Сөздерін басқа ақынның жаттап алып,
Айтыстың жүлде алуда байталдары.
Өлең шығар әкелген деген ойды,
Белгілі басқаларды айта алғаны.
Қазылар бұған көңіл бөліңіздер,
Жарамас шаңырақтың шайқалғаны.
Көрейін ауызымды айға білеп,
Болмасам да қара өлеңнің майталманы.

Бисмилла, жырдың басын жалғап алып,
Көрейін ақын болсам арқаланып.
Ел жайлы жыр жырлайық дедің жаңа,
Ал енді бір үйлесіп ой табалық.
Нұреке, сүріндіргің келеді ғой,
Көлднең арқаныңды тарта қалып.
Қазақтың күншілдігі қалмайды осы,
Біз мұндай күншілдерден шаршамадық.
Одан да елдің жайын айтпаймысың,
Қолайлы сөт келгенде ортаға алып.
Ту тіккен Тәуелсіз ел болды міне,
Кел онда сол жайында ән салалық.
Қысында сексен алты қысылғанда,
Қайсымыз Тәуелсіздікті аңсамадық.
Аңсаған арманыңа қолың жетті,
Қазақпыз, азатпыз деп жар салалық.
Нар тұлға Нұрағанның арқасында,

Бақытты күн кешуде қанша халық,
Байрағы желбіреген Қазақстан,
Жайың бар барша халық тамсанарлық.

Жырыңмен жалғар болсаң тойымызды,
Бір жерден шығарайық ойымызды.
Ал өзің жалғап айтып жіберші бір,
Бүгінгі тәуелсізел жайымызды.

НҰРЛАН:

Не деп отыр Жұмабек,
Маған қарсы шыға кеп.
Аудан бізді жіберді,
Мына халыққа ұна деп.
Жұмабек дұрыс айтысса,
Шайқасуға шыда деп.
Егер дұрыс айтпаса,
Құлағыннан бұра деп.
Жайсаңдары елімнің,
Қалықтап ұшқан қыран ед.
Қайсарлары елімнің,
Қайқая шапқан құлан ед.
Тәуелсіздікті тойладық,
Алты Алашым күәдеп.
Тектілері елімнің,
Жанып тұрған шырақ ед.
Әжелері елімнің,
Мөлдіреп аққан бұлақ ед.
Ұл-қыздары елімнің,
Желпілдеп тұрған құрақ ед.
Осылай неге айтпайсың,
Арқалы ақын Жұмабек!
Отырған жоқ бұл халық,
Сүрініп, бірің құла деп.

Қап бір өлең айтайын табанында,
Ойым жоқ еш пөндеге жағынуда.
Тауымның жусаны өсіп, шағылында,
Өлең айтып аламанның дауылында.
Жұрттың бәрі қалаға көшіп кетіп,
Жұртың қалды ауылдың орынында.
Жас тырнаны тойдырған қалам еді,
Жастың бәрі қалаға ағылуда.
Үкімет енді ауылды көркейтші деп,
Қадіріңді білгендей сабылуда.

Жылқы, сиыр барлығын ұстайтығын,
Шал-кемпірдің қауқары азайуда.
Күйреп қалған ауыл қалай гүлденеді,
Тауық, үйрек, қаз ғана бағылуда.
Ал енді қалаға келген жастар,
Арба итеріп, бұрыштардан табылуда.
Қалада бәрі тегін деп келгендер,
Қалталары қампимай қағылуда.
Қырық мыңнан бір бөлмені жалдап алып,
Қаланың көбейттік қой тобырын да.

ЖҰМАБЕК:

Мен алыс кете алмаймын оныңыздан,
Інің ем күтіп алар жолыңыздан.
Ауылдың жайын біраз жырладың ғой,
Жақсылық сөзіп қалдым оныңыздан.
Өзім-ақ ауылды көркейтер ем,
Бірдеңе келіп тұрса қолымыздан.

Шаттық жыр төгілетін ләйім бар,
Шырқатып әнге салар шырайым бар.
«Ақындар, тоқтат» деген хабар келді,
Ағама назарымды бұрайын дәл.
Алдыңғы толқындағы ағамсың ғой,
Биіктен көрінбеген бір ойым бар.
Тасыңды өрге қарай домалатсын,
Деніңе қуат беріп Құдайым дәл.

НҰРЛАН:

Айдап салдым жылқымды теріскейге,
Бақпай қойса, мал шіркін өрістей ме?
Екі ақыны Есілдің айтыстық қой,
Осылайша Жұмабек келіспей ме?

Мерейлерін қазақтың асырайық,
Шашу болып, бұл елге ашылайық.
Тәуелсіздік мереке құтты болсын,
Жылда осылай тойлатып отырайық.

ЖҰМАБЕК:

Жырымды бастар болсам тағы сірә,
Балаңның сына қоймас сағы сірә.
Нұреке қатты әндетіп кетіңіз ғой,
Ініңнің тигізгендей намысына.
Ағайын ал ендеше қош келдіңдер,

Термеші, әншілердің жарысына.
Дәл бүгін көрсетеді барды бағым,
Мен бүгін көп жайларды ән қыламын.
Он минут уақытымыз бар екен ғой,
Ал енді орамды ой құрамын.
Қазағым болшаққа құлаш ұрып,
Шырқалып жатыр бүгін ән ұраның.
Еншалла осы күнге тәуба дейік,
Кең дала азаттықтың салдық әнін.
Сіздер үшін ағайын жырлап едім,
Аянбай бергенінше таң қылаңын.
Қазылар өздеріңде білесіңдер,
Бәйгеден озып келеді тор құнаның.
Алтай, Дәстен ағалардан тәлім алғам,
Көңілді міне осылай кең қыламын.
Зейнолла, Аяндардай ағалар бар,
Көңілде әр мезетте тең қыламын.
Таңат ағам тай күнімнен таң асырған,
Ерке Есіл қуанып салдық әнін.
Көңілі көрерменнің көтерілсе,
Сөйлесін мақтауларға сай құлының.
Ағайын осы жерден тоқтай салсын,
Қатты қызып кетпей тұрып арғымағың.

НҰРЛАН:

Мен бүгін Жұмабек пен тең боп тұрмын,
Орай тиген ініме жел боп тұрмын.
Әншілер сайысы ма деп қояды,
Оған да іншегім сай боп тұрмын.
Бүгінгі алты ақынның ішіндегі,
Әншісі ағайындар, мен боп тұрмын.

ЖҰМАБЕК:

Бұйырса бірге аға бақ табармыз,
Өнерге бірге қадам аттағанбыз.
Қос ақыны ерке Есілдің айтысуда,
Осылай ел алдында шаттанармыз.
Таңаттай ағалардың термелерін,
Біз өзі бала кезден жаттағанбыз.
Алты ақынның әншісі менмін дейді,
Мұндайда жарылуға шақ қаламыз.
Солтүстіктің серісі Нұрлан ғой деп,
Біз сізбен қайда босын мақтанамыз.
Бесіктен және ғана бел шығуда,
Өнердің белесінде бапталармыз.

Ағайын осы айтыста кетпесе екен,
Той бүлдіріп кетпесін мақтаған қыз

АМАНЖОЛ ЗАҒЫПАР МЕН САНЖАР ТАСТАМБЕКОВТЫҢ АЙТЫСЫ

АМАНЖОЛ:

Қасыма келіп қапты балақайым,
Мен сенің ағам едім қарапайым.
Мерейдің мерекесін тойлатқан соң,
Саған қалай балақай оқ атайын.
Өнеріңді ортаға бір салдырып,
Алты Алаш ұрпағына қаратайын.
Сөздерің кесек болсын, маржан болсын,

Шын бағасын төрешіге санатайын.
Егер Санжар дұрыс айтыс жасамаса,
Фархаттай ағасына сабатайын.
Одан кейін дұрыстау айтыспаса,
Жақсылықты жырменен оратайын.
Інім болып соңымнан еріп отыр,
Сені неге жамандарға талатайын.

Тәуелсіздік ақ таңы атқан ғажап,
Бостандықтың күні қимай батқан ғажап.
Алқакөл сұламаны біз білеміз,
Жалаңаяқ шұбырып жатқан қазақ.
А, құдайлап, ата жұртты қорғау үшін,
Абылайлап атқа мініп шапқан қазақ.
Желтоқсанның желіне шыдас беріп,
Талай мұңға қиналып батқан қазақ.
Бүгін міне, көк байрағың желбіреп тұр,
Алты Алашым қуанып мақтан қазақ.
Талай-талай қиындыққа шыдап келген,
Жаралған жансыздар ғой оттан қазақ.
Ақындарға шапалақ шабыт берет,
Шапалақты осылай соққан ғажап.
Ассалаумағалейкум, сәлем бердім,
Ешқашанда құлама тақтан қазақ.
Нағыз енді патриот деп айтамын,
Осып айтыс қызығына батқан қазақ.

Айналайын Санжарым,
Орындалсын арманың.
Қырандай болып көрінші,
Жұмырытқасы емес қарғаның.
Ағаң солай жырласа,
Текті жырды жалғағын.
Ақын болып қыран боп,
Биіктерге орнағын.
Саған айтар тілегім,
Ешқашанда талмағын.
Айтыс болад десе егер,
Сен айтыстан қалмағын.
Тұлпардайын шауып бұл,
Қырандай көкте самғағын.

Айтысайын Санжармен тұспалды сөт,
Екеуіміз отырмайық дұшпан құсап.
Қыран құсап биікке қанат қақшы,

Ұша алсаң ұшасың ғой ұшқан құсап.
Ағаңмен бөлтіріктей тістесіп көр,
Әрбір сөзің алтынмен мыстан құсап.
Сөзіңнің қиығымен көп қарама,
Ниеті жаман адам, мыстан құсап.
Ағаңмен айтықанда қашып жүрме,
Мысық көрсе қашатын тышқан құсап.

САНЖАР:

Балаңмын ойнамаған тағдырменен,
Ағасы осы айтысты жандыр дер ем.
Аманжол атышулы ақын ағам,
Өзгелерден қарағанда алғыр дер ем.
Көрермен өздерің де көрдіңдер ғой,
Мен енді айтысайын шандырменен.

Тамырда ойнап тұрса қызу қаным,
Мен қалай оза шаппай басыламын.
Мерейлі тәуелсіздік мейрамында,
Шорабектің даусына сап тасынамын.
Сіздерге құтты болсын айта кетіп,
Шашу болып алдарыңда шашыламын.
Бұрыннан танитұғын балаң болсам,
Тілімнен шашырайды қызыл жалын.
Ассалаумағалейкум, ағайындар,
Уағалейкумассалам, Қызылжарым!

Кезіктім ағамменен көңіл тоқта,
Кеп қалдың қай жағымнан ойда жоқта.
Ағамның жанында мен сарбаздаймын,
Кеудесін тоса білген нәсерлі оққа.
Ұстаз боп жүрген соң шәкірттерге,
Өмірде ештеңені жалған соқпа.
Өзбек деп қайта-қайта айта бердің,
Ташкентте бірдемеңіз қалған жоқ па?

Өнерім өскен сайын еселенген,
Ойымда оюын сап кестеленген.
Жырларын ойда жоқта шарқ өткізед,
Ағамыз шынында да шешен бе екен.
Өзіңе еліктеген інің едім,
Ойым бар менің дағы өсем деген.
Бір мені қала жаққа қуып салып,
Әкеміз айтысуда шешемменен.

Сұлудай бұл қаламның құба белі,
Қызылжар сай саласы ұнап еді.
Мағжанмен, Ғабит, Сәбит даналарым,
Өзіңді кереметтей жырлап еді.
Өтсе де құба белдің Құлагері,
Кеп отыр ізін басқан мұрагері.
Айтысқа аттанарда әкем менен,
Сапасын дайындықтың сұрап еді.
Бұл жолы бас жүлдені әкелмесең,
Қамшымен қуып жүріп ұрам деді.
Қазылар маған жүлде бермесеңдер,
Мен байғұс қайда барып тұрам енді.

Құрай ойдан өріп жырымды да,
Ағасың талай айтқан сырыңды да.
Өнердің өр жолында бірге болып,
Өткердің талай сайыс сыныңды да.
Айтыста айбаттанып алға шықтың,
Інің боп бағалаймын мұныңды да.
Ағамыз ащы даусын басқан кезде,
Талдырып тастайды ғой шыбынды да.
Байқамай қатты кетіп жатсам егер,
Қағып алып жүрмесін жынымды да.
Ертерек үйленіп үй боп алдың,
Кезігіп бір шүйкебас бұрымдыға.
Бүгінгі болып жатқан осы айтысқа,
Жетелеп келмедің бе ұлыңды да.
Ойпырым-ай! жылқы түгіл болмапсың ғой,
Бірге ертіп жүретін құлыңды да.

АМАНЖОЛ:

Бұл бала басымызға шығып барад,
Өлдендері лайлау еді, тұнып барад.
Ағаңыз да айтыстың қас қыраны,
Саған да тұзақтарын құрып қалад.
Жаңа ғана мына мені шандыр дедің,
Байқа бала тамағыңа тұрып қалад.

Санжарды тереңдерге бойлатайын,
Маржан жырды азуға сап шайнатайын.
Бір қайнауы Санжардың ішінде екен,
Мен бүгін ел алдында қайнатайын.
Расында дұрыстап айтыспасаң,
Өз ағама қамшы беріп айдатайын.
Содан кейін дұрыстау айтыспасаң,

Фархатқа айтып бір күн бойы байлатайын.
Жоқ мұным ағалыққа жарамайды,
Одан да мен өзінді ойнатайын.
Қыран қылап баптап әл ел алдында,
Ақын қылып ел алдында сайратайын.

Ара-тұра Санжар бала күліп қойдың,
Міне осылай тұзағыма кіріп қойдың.
Өз ағамды Өзбек деп айтпап едім,
Әр сөзінді жақсылап іліп қойдың.
Соны жаңа байқамай айтып қойдың,
Оны айтарымды қайдан біліп қойдың.

Ал енді ағайынға бұрылайын,
Ел алдында қалайша құбылайын.
Суырып салатұғын ақын едім,
Шуағына халқымның жыланайын.
Тірлік үшін жүрген соң ағайындар,
Жыр қылышын қынаптан суырайын.
Алтын, көмір, мырыш барға сірә,
Қуанайық көп байлық алмаса да.
Қанша байлық болғанмен барлығымыз,
Қарызды алып қойдық жан басына.
Одан кейін базарда зат та қымбат,
Тәжіктің қанық болдық саудасына.
Бар астықты өйтүп-бүйтіп жинап алып,
Өзгелердің тасыдық қамбасына.
Бүйте берсек қазағым жем боламыз,
Өзгелердің қаптаған қарғасына.

Ағайын тектілікті бағалаңыз,
Жаңа қазақ болып қашан жаңарамыз.
Ауыл жақты әйтеуір тастап кеттік,
Барлығымыз бүгінде қаладамыз.
Ұлан-байтақ жер бар деп мақтанамыз,
Одан кейін бес мың долларға жер аламыз.
Қырық мыңдық айлыққа жұмыс жасап,
Елу мыңның пәтеріне кеп аламыз.
Бүйте берсек ертеңің не болады,
Ойлашы біз қай жаққа бара аламыз.
Тәуелсіздік біз ойласақ тірегіміз,
Отан деп соғып тұрад жүрегіміз.
Айтысқұмар қазақтар арасында,
Шапалақпен тамаша гүл егіңіз.

Жырымды өремің ой таспадайын,
Тізгініңді Санжаржан басқарайын.
Қапталдасып отырған інімсің ғой,
Мен сені жалғыз енді тастамаймын.
Тағы да бір жырыңды жіберіп көр,
Бетіңнен ешқашанда жасқамаймын.

САНЖАР:

Бастауы болғанан соң берекемнің,
Қиюуы қашпаса екен мерекемнің.
Бар әлемге көрсеттік қазағымның,
Айрандай ұйып тұрған ел екенін.
Басқаға балдай етіп таныта алдық,
Қазағымның көңілі кең екенін.
Өзгелерде бағалап қалды бізді,
Тереземіз өзгелермен тең екенін.
Ағалардың ағайын мен білемін,
Алдырмайтын Алатаудай өр екенін.
Айтыстың ақсақалы сен екенсің,
Ішіндегі ең жасы мен екенмін.

Тәуелсіздік тойладық киелі сәт,
Жырды жырға қосатын жүйелі сәт.
Аманжол, айтысуға тағы келіпсіз,
Домбыраға қайыңның тиегін сап.
Сахнаны тоздыратын болдың аға,
Доңғалағы сықырлақ күйме құсап.
Жүдеп тіпті ағатай кетіпсің ғой,
Жеңгеміз қоя ма екен үйде тұсап.
Қазы болып отырар қадірің бар,
Кетпесін дегенім ғой бүйтіп ұсап.
Жастардың арасында нағып жүрсің,
Бұзаулармен ойнаған түйе құсап.
Жүлдесіз қалатұғын түрің бар-ау,
Жылда қысыр қалатын бие құсап.

Сөйлейін ағамызды құшаққа алып,
Әзілмен жібермейін тұсап қалып.
Одақтың құрсауынан құтылдық ау,
Қаншама қыссадағы қыспаққа алып.
Көп ұлтты болсақтағы татумыз біз,
Басқалар жатса дағы пышақталып.
Ақындар шындық айтып жырын жырлап
Жатыр ғой өздерінше іс атқарып.
Ақындардың барлығы бір-бір төбе,

Сөздеріне күтіп жүред сусап халық.
Жарқындай ағам менің алып тұлға,
Сүйсінеді сондайларға мына халық.
Ал енді сізге қарап ойға қалам,
Қалғаны бар ама деп ұсақталып.

АМАНЖОЛ:

Отырамын әр сөзіңе баға беріп,
Қуандым Санжар інім жаңа көріп.
Өрине, азулы сен ақын болшы,
Қайтейін аяғыңнан шала беріп.
Озаңдады ағайын көрдіңіздер,
Қасымызға кішкентай бала келіп.
Ақсақал деп Аманжол өзін ойламайды,
Қызыл тілім әншейін сайрамайды.
Белесін бағындырсаң биіктердің,
Жебесін жаман ақын қайрамайды.
Өр сөзіңнен қателесіп кетіп жатсың,
Жырыңды сен айтасың ойға жайлы.
Мысалға түйе деген білеміз ғой,
Ешқашан бұзауменен ойнамайды.

Деп айттың ғой айтыстың ақсақалы,
Үстінде Аманжолдың ақ шапаны.
Ағаңызға дәл осылай тисіп жатсаң,
Ағаң енді мына сені қақсатады.
Елуінде әкең де айтысыпты,
Мына маған қарғанда көп сақалы.

Ақындар ешқашанда жасымайды,
Жырымыз бар жүректе басыбайлы.
Ағайын білесіздер барлық жайды,
Бұрынғыдай Есіл де тасымайды.
Қаламызда көп қазақ үйсіз жүр ғой,
Бұған ешкімнің жандары ашымайды.
Қырыққа кеп өйтіп-бүйтіп үй алады,
Санжарым неге айтпаймыз осы жайлы.
Бес баламен бір бөлмеде тұрып жатыр,
Қайтып енді баласын асырайды.
Осы жайлы інішек ойла маған,
Ел алдында жақсылап сайрап алам.
Осыны ойлап кей-кезде жүдеп кетем,
Содан кейін қуанып тойға барам.
Жұртым жүдеп жүргенде інішегім,
Жалғыз өзім семіріп қайда барам.

Баға беріп өткенге,
Шектелме, Санжар, шектелме.
Қуанамыз әрине,
Осы күнге жеткенге.
Тәуелсіздік бақ болды,
Оны Алла деп көрді.
Мөлдір болсын суымыз,
Желбіресін туымыз.
Санжардайын болсыншы,
Қазақы біздің ұлымыз.
Санжарға баға берейін,
Шашу жырды төгейін.
Бағың жансын Санжарым,
Жеңісіңді көрейін.
Ақыны бол қазақтың,
Бұдан артық не дейін.
Ағайын келмей отыр шабысымыз,
Осы болды демейік табысымыз.
Айтыс сайын орындықтар бос қалады,
Бізді осы қайда кеткен намысымыз.
Қуанғанда ақын деп халық тұрат,
Ақындар ел есіне салып тұрад.
Дима Белан концерт қоюға келіп қалса,
Погодинада көрермен толып тұрад.
Ағайын қымбатына қарамайды,
Жиырма мыңдық билетін алып тұрад.
Ал енді тегін айтыс десе ешкімде,
Бұл жағын ақын ұлың еске алад.
Айтысқа да көңілін бөлмей жүр ғой,
Бұл қоғамның рухсыз қасқалары.
Қазақтықтың белгісі ағайындар,
Айтысқа келуменен басталады.